

NIEUWS VAN HET

**Natuurhistorisch
Museum
Maastricht**

Zeer onlangs werd de botanische verzameling van het Natuurhistorisch Museum Maastricht verrijkt met een nieuwe aanwinst. De heer M.F.J. Essers uit Nieuw Bergen schonk zijn vrij omvangrijke herbarium wegens plaatsgebrek thuis aan het Museum. Martijn begon in zijn jeugd met verzamelen, in het begin op schoolse wijze voornamelijk in de omgeving van Maastricht.

Als leerling van wijlen L. Grégoir, wiens herbarium ook tot de kollekties van het Museum behoort, werd hij een uitstekend florist en werd het verzamelen een serieuze zaak. Ook nadat hij Maastricht had verlaten bleef Martijn floristisch bezig waardoor zijn

herbarium ook uit Midden- en Noord Limburg materiaal bevat.

Als actief lid van de Plantenstudiegroep van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg blijft hij gegevens verzamelen (momenteel voornamelijk langs de oevers van de Maas in Noord- en Midden Limburg) en draagt hij zo nu en dan nog nieuw materiaal aan voor het herbarium.

Met deze aanwinst heeft het Museum er een waardevolle verzameling bij gekregen.

Douwe Th. de Graaf

BOEKBESPREKING

Atlas van de Nederlandse Flora. 1. Uitgestorven en zeer zeldzame planten; red. J. Mennema, A.J. Quené-Boterenbrood en C.L. Plate. Amsterdam, Kosmos, 1980. 226 p., krtn., lit. opg., reg. Linnen band, prijs f 59,50.

Op donderdag 3 april 1980 overhandigde J. Mennema, hoofd van de afdeling Nederland van het Rijksherbarium te Leiden, het eerste exemplaar van bovengenoemde Atlas aan de Staatssecretaris voor Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk werk. De vele aanwezigen waren zich ongetwijfeld ervan bewust, dat dit een historisch moment was in de geschiedenis van de beoefening van de Botanie in ons land. Immers, reeds 130 jaar geleden was de wenselijkheid duidelijk geworden om de verspreiding van alle inheemse planten van Nederland in kaart te brengen en was met dit werk ook al een bescheiden begin gemaakt. Een basis en een stimulans hiervoor was uitgegaan van de toendertijd juist gereed gekomen Prodrumus, een lijst van plantensoorten, die tot de Nederlandse flora werden gerekend.

Na het verschijnen van flora-atlassen in een aantal ons omringende landen is thans ook de verspreiding van 332 wilde planten in ons land in de vorm van een atlas gepubliceerd. Het verschenen boekwerk is echter veel meer geworden dan alleen een reeks verspreidingskaartjes.

Allereerst worden er, voorafgaande aan de kaartjes, op uitstekende wijze een aantal aspecten belicht, die nauw samenhangen met zowel de plantengeografie als met het tot stand komen van de atlas. Zo komen bijvoorbeeld aan bod: de geschiedenis van het floristisch onderzoek in Nederland, ons land als milieu voor wilde planten en de gevolgde werkwijze ten aanzien van oude verspreidingsgegevens. Ook wordt er nog een uitvoerige toelichting gegeven op het gebruik van de kaartjes. De onderscheiden hoofdstukken, zeven in totaal en ongeveer veertig pagina's omvattend, zijn doeltreffend geïllustreerd met afbeeldingen in tweekleurendruk. Een uitvoerige literatuurlijst besluit deze inleiding.

Een tweede reden, waarom deze atlas zo bijzonder waardevol is, is het feit, dat elk verspreidingskaartje door een beknopte, maar veel informatie bevattende tekst wordt begeleid. Deze vermeldt o.a. de oudst bekende opgave van de soort in ons land, korte beschouwingen over twijfelachtige vindplaatsopgaven, opmerkingen over de oecologie van de betreffende soort en bovendien een uitvoerige bronvermelding. Hoe gedegen de auteurs te werk zijn gegaan bewijst wel de indrukwekkende literatuurlijst aan het einde van de atlas, die ongeveer 750 boeken, artikelen, manuscripten, enz. omvat!

In de tekst staan ook opmerkingen over de toe- of afname, verschijnen of verdwijnen van soorten in ons land. Dit dynamische aspect van de flora wordt in de verspreidingskaartjes op voortref-